

En sångare får litteraturpriset

Berättelse

Det var torsdagen den 13 oktober 2016. Klockan närmade sig ett på dagen. I det gamla Börshuset i Gamla Stan i Stockholm trängdes journalister och kameror. Alla väntade på ett enda namn: vem skulle få årets Nobelpris i litteratur?

Varje år är det samma sak. Strax före klockan ett samlas pressen utanför en dörr. Bakom dörren sitter Svenska Akademien. Klockan ett öppnas dörren, och den som leder Akademien kommer ut och säger namnet.

Den här dagen var det Sara Danius som öppnade dörren. Hon var Akademiens ständiga sekreterare, den första kvinnan på posten. Hon log brett när hon klev ut. Sedan läste hon upp namnet: Bob Dylan.

I salen blev det först alldeles tyst, och sedan började alla prata på en gång. Bob Dylan var ingen vanlig författare. Han var en amerikansk sångare och låtskrivare. Många hade aldrig trott att en musiker kunde få litteraturpriset.

Sara Danius förklarade varför valet var rätt. Hon sa att Dylan hade skapat ny poesi i den stora amerikanska sångtraditionen. Hon jämförde honom till och med de gamla grekiska poeterna Homeros och Sapfo, som levde för mycket länge sedan. Deras dikter sjöngs också en gång i tiden, precis som Dylans sånger.

En journalist frågade var man skulle börja, om man ville lära känna Dylan. Sara svarade direkt: börja med skivan "Blonde on Blonde" från 1966. Där fanns många exempel på hans fina sätt att rimma, tyckte hon.

Det var en glad och stolt dag för Sara Danius. Hon visade att litteratur kan vara många saker, även en sång.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
trängas	stå tätt, många på liten plats
pressen	journalister och nyhetsmedier
Svenska Akademien	gruppen som väljer Nobelpriset i litteratur
ständig sekreterare	personen som leder Akademiens arbete
log	Hon log när hon såg sin vän.
en låtskrivare	en person som skriver sånger
poesi	dikter, vacker text
jämföra	säga att två saker liknar varandra

ORD	FÖRKLARING
en tradition	något man gör på samma sätt i många år
rimma	när ord slutar på samma ljud, som "natt" och "katt"

Läsförståelsefrågor

---

1. Var och när hände det som texten berättar om?
  1. i Börshuset i Stockholm, oktober 2016
  2. på ett universitet i USA, 2013
  3. i en skola i Täby, 2019
2. Vad händer klockan ett varje år?
  1. Dörren öppnas och namnet på pristagaren sägs.
  2. Akademien äter lunch tillsammans.
  3. Alla journalister går hem.
3. Vem fick Nobelpriset i litteratur 2016?
  1. Bob Dylan
  2. Homeros
  3. Sara Danius
4. Varför blev många förvånade?
  1. Pristagaren var en sångare, inte en vanlig författare.
  2. Priset delades inte ut det året.
  3. Dörren öppnades för sent.
5. Vilken skiva tipsade Sara Danius om att börja med?
  1. "Blonde on Blonde" från 1966
  2. en skiva med Homeros
  3. en svensk skiva
6. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
  1. Sara Danius jämförde Dylan med Homeros och Sapfo.
  2. Sara Danius var den första kvinnan på posten som ständig sekreterare.
  3. Bob Dylan kom själv till Stockholm samma dag.
7. Varför jämförde Sara Danius Dylan med gamla grekiska poeter? Svara med egna ord. (öppen fråga)
8. Varför tror du att det blev tyst i salen först, innan alla började prata? (inferens)

Facit

1. i Börshuset i Stockholm, oktober 2016
1. Dörren öppnas och namnet på pristagaren sägs.
1. Bob Dylan
1. Pristagaren var en sångare, inte en vanlig författare.
1. "Blonde on Blonde" från 1966
1. ja b) ja c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Homeros och Sapphos dikter sjöngs en gång i tiden, precis som Dylans sånger. Sara menade att Dylan hör hemma i samma stora tradition av poesi.
- Exempel på svar: Många blev överraskade över att en sångare fick litteraturpriset, så de blev först tysta och behövde tänka innan de började prata om det.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är skriven i preteritum och ger en närbild av ett glatt ögonblick som kompletterar biografien (som annars fokuserar på krisen och knytblusen). Tema: vad litteratur är och vem som får bestämma det. Bra för att öva preteritum och tidsord (strax före, sedan, först). Be gärna deltagarna jämföra en sångtext de gillar med en dikt.

Diskussionsfrågor

- Tycker du att en sångtext kan vara litteratur? Varför, eller varför inte?
- Finns det en sång på ditt språk med text du tycker är vacker? Berätta.
- Sara Danius tipsade om var man ska börja lyssna. Vad skulle du tipsa någon om att börja med i din musik eller kultur?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du blev förvånad över något. Vad hände, och vad kände du?

Källor och faktagranskning

- Sara Danius – Wikipedia: https://sv.wikipedia.org/wiki/Sara_Danius
- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): <https://skbl.se/sv/artikel/SaraMariaDanius>
- Sara Danius död efter lång tids sjukdom – SVT Nyheter: <https://www.svt.se/kultur/sara-danius-dod>
- Sara Danius – första kvinnliga sekreteraren blev en feministikon – Boktugg.se: <https://www.boktugg.se/2019/10/12/sara-danius-forsta-kvinnliga-sekreteraren-blev-en-feministikon/>

Faktagranskad i juni 2026. Sara Maria Danius föddes 5 april 1962 i Täby och dog 12 oktober 2019 i Stockholm (begravd på Katarina kyrkogård) efter flera års sjukdom (bröstcancer). Hon var litteraturvetare och professor i estetik vid Södertörns högskola och senare professor i litteraturvetenskap vid Stockholms universitet. Hon valdes in i Svenska Akademien 2013 och blev den 1 juni 2015 dess första kvinnliga ständiga sekreterare. Den 12 april 2018 lämnade hon posten under krisen kring "Kulturprofilen" Jean-Claude Arnault och #metoo; hon avgick formellt från sin stol i februari 2019. Stödet visades bland annat med knytblusar. Hennes mor var författaren Anna Wahlgren. Osäkerhet: exakt sjukdomsförlopp och interna

detaljer i Akademien bygger på pressuppgifter och kan vara ofullständiga. Bilden är ett verifierat fritt foto från 2015 (CC BY-SA 4.0, foto: Frankie Fouganthin, via Wikimedia Commons), taget när hon tillkännagav Nobelpriset i litteratur.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.